

VARIACIONS SOBRE UN TEMA DONAT

Ana Blandiana

Traducció i epíleg de Corina Oproae

Jardins de Samarcanda

Col·lecció dirigida per
Antoni Clapés, Esteve Plantada i Víctor Sunyol

Titol original: *Variațiuni pe o temă dată*
(Bucarest, Humanitats, 2018)

Dibuix de la coberta: Marià Dinarès
Correcció: Carles Dachs Clotet
Maquetació: Grafime, S. L.

© Ana Blandiana, 2010
© de la traducció: Corina Oproae, 2021

© d'aquesta edició:
Cafè Central associació cultural
Carrer de la Tarongeta, 24-26
17200 Palafrugell (Girona)
www.editorialcafecentral.cat

Imprès a Romanyà Valls

ISBN: 978-84-10482-10-4
Dipòsit legal: GI 316-2025

Primera edició Setembre 2021
Segona edició: maig 2025

TAULA

- 16 Știam că e doar o haină
17 *Sabia que només era un abric*
- 20 Țin minte că m-am întrebat o dată
21 *Recordo que una vegada em vaig preguntar*
- 22 Ca între spirit și trup
23 *Com entre l'esperit i el cos*
- 24 În ultimul timp viața mea seamănă cu un roman
 de Agatha Christie
25 *Darrerament la meva vida s'assembla a una
 novel·la d'Agatha Christie*
- 26 Din când în când
27 *De tant en tant*
- 28 „Am un pact cu oglinda” îmi spuneai
29 *«He fet un pacte amb el mirall», em deies*
- 30 Ne întâlnim ca într-un balon de săpun
31 *Ens trobem com dins d'una bombolla de sabó*
- 32 Se leagănă, leagănă sfintele
33 *Es gronxen, gronxen els sons*

- 34 Dacă am avea ca pe vremuri microfoane prin casă
35 *Si tinguéssim micròfons a casa com fa temps*
- 36 Fără tine
37 *Sense tu*
- 38 Când spun „celor din morminte” se face liniște în
mine
39 *Quan dic «als de les tombes» es fa silenci dins meu*
- 40 Ce-ar fi să decidem să ne visăm
41 *Què et sembla si decidim somiar-nos*
- 42 Mi-e frică de întunericul
43 *M'espanta la fòscor*
- 44 Nu reușesc să-nțeleg
45 *No ho aconseguixo entendre*
- 46 „Unde e Domnul?” mă întrebau la piață băbuțele
47 *«On és el Senyor?», em preguntaven les àvies al mercat*
- 48 Ce strălucire dă suferința
49 *Quina brillantor dona el patiment*
- 50 Ție mă rog acum
51 *Et prego a tu ara*

- 52 Ce e iubirea
53 *Què és l'amor*
- 54 Nu-i adevărat că „orice înger e înfricoșător”
55 *No és veritat que «tots els àngels fan por»*
- 56 Presupun că și acum poți să vezi
57 *Suposo que ara també pots veure*
- 58 M-am întrebat ce-aș vrea să-ți spun
59 *M'he preguntat que voldria dir-te*
- 62 Cad frunzele
63 *Cauen les fulles*
- 64 E ușor să fii mort?
65 *És fàcil estar mort?*
- 66 Se aud niște voci estompate de frunze
67 *Se senten veus esmorteïdes per les fulles*
- 68 Abia cu moartea începe totul
69 *Tot comença amb la mort*
- 70 „Aș vrea să murim deodată” spuneai și eu râdeam
71 *«Voldria que moríssim tots dos alhora», deies, i jo reia*
- 72 Așa cum gândurile nescrise
73 *Així com els pensaments no escrits*

- 74 Mă întreb adesea dacă, acolo unde ești
75 *Em pregunto sovint si allà on ets*
- 76 De ce nu mă lasă să dorm?
77 *Per què no em deixa dormir?*
- 78 Mereu
79 *Sempre*
- 80 În telefon, fotografiile tale dintr-o primăvară
81 *Al telèfon, les teves fotografies d'una primavera*
- 82 Nimic nu e static
83 *Res no és estàtic*
- 84 Surâsul tău deasupra televizorului
85 *El teu somriure damunt del televisor*
- 86 Așa cum în nu știi ce parte a Africii
87 *De la mateixa manera que a no sé quina part d'Àfrica*
- 88 Dacă vei fi obligat, cum bănuiesc
89 *Si et veus obligat, com sospito*
- 90 Îți amintești când ai îngropat în pământ semințele
91 *Recordes quan vas enterrar les llavors*
- 92 Somnul este misterios ca un drum
93 *El son és misteriós com un camí*

- 96 Există o lege – legea Babinet-Mayer
97 *Hi ha una llei, la llei Babinet-Mayer*
- 98 Foșnetul frunzelor ca un murmur în gând
99 *La remor de les fulles com un murmuri*
- 100 De ce în loc să se-ntunece
101 *Per què en lloc de fer-se fosc*
- 102 Suntem singuri
103 *Estem sols*
- 104 Nu știu să mă rog
105 *No sé pregar*
- 106 Fiecare gest al meu
107 *Cada gest meu*
- 108 De sărbători te simt mai aproape
109 *Els dies de festa et sento més a prop*
- 110 Când eram mică
111 *Quan era petita*
- 112 Se clatină, clatină, clatină
113 *Es gronxen, gronxen, gronxen*
- 114 Toate întrebările
115 *Totes les preguntes*

- 116 Am citit multe cărți
117 *He llegit molts llibres*
- 118 De fapt, unde ești?
119 *De fet, on ets?*
- 120 Unde se duc orele?
121 *On marxen les hores?*
- 122 Am petrecut revelionul, ca de obicei, numai cu tine
123 *Vaig passar la nit de cap d'any, com sempre, només amb tu*
- 124 Lumină pe lumină nu se vede
125 *No es veu la llum sobre la llum*
- 126 Ninge
127 *Neva*
- 128 În jurnalele tale viața apare aproape insuportabilă
129 *Als teus diaris la vida sembla gairebé insuportable*
- 130 Nu cumva cuvântul iubire
131 *Potser la paraula amor*
- 134 În prăpastia deschisă deodată în cer
135 *Dins l'abisme obert de sobte al cel*
- 136 Nu poți muri decât în prezent
137 *Només pots morir en el present*

- 138 Ne mureau bunicii, părinții
139 *Se'ns morien els avis, els pares*
- 140 Tu înțelegi ce înseamnă?
141 *Tu entens què vol dir?*
- 143 *Epíleg*

VARIAȚIUNI PE O TEMĂ DATĂ
VARIACIONS SOBRE UN TEMA DONAT

Per a R.

ȘTIAM CĂ E DOAR O HAINĂ

Știam că e doar o haină,
Dar uitasem.
Și abia când te-ai hotărât
S-o dezbraci
Mi-am adus aminte cu spaimă
Și imediat m-am întrebat:
„De ce cu spaimă?
E doar o haină
Chiar dacă atâtea decenii
Lumea credea că ești tu.”
Acum, în sfârșit, nu mai e nici o confuzie.
Stătea aruncată, mototolită,
Învechită de purtare, uzată,
Fără nici o legătură cu tine,
Străină, sub flori.
Eu uitasem s-o privesc,
Îți simțeam neobosită privirea
Cum o cuprinde, cu noi toți laolaltă,
Fără să te mai intereseze.
Nu te vedeai
Pentru că, precum în romanul lui Wells,
Numai haina te făcuse vizibil
Și numai ninsoarea

SABIA QUE NOMÉS ERA UN ABRIC

Sabia que només era un abric,
Però ho havia oblidat.
I només quan te'l vas decidir
Treure
Vaig recordar-ho amb por
I em vaig preguntar de seguida:
«Per què amb por?
Només és un abric
Tot i que durant dècades
La gent pensava que eres tu.»
Ara, per fi, ja no hi ha cap confusió.
Jeia a terra, arrugat,
Envellit per l'ús, gastat,
Sense cap relació amb tu,
Aliè, sota les flors.
Havia oblidat mirar-lo,
Sentia com el teu esguard tenaç
L'abastava, amb tots nosaltres a dins,
Sense despertar-te cap interès.
No et veies
Perquè, com a la novel·la de Wells,
Només l'abric et feia visible
I només la neu

Depunându-ți-se pe umeri, pe creștet,
Putea să-ți trădeze prezența.
Dar în biserică nu ninge.

En caure't damunt les espatlles, els cabells,
Podia trair la teva presència.
Però dins l'església no hi nevava.

ȚIN MINTE CĂ M-AM ÎNTREBAT O DATĂ

Țin minte că m-am întrebat o dată
Dacă noi avem doi îngeri păzitori,
Pentru că, fiind mereu împreună,
Ar fi fost o risipă.
Unul singur ne-ar fi fost de ajuns.
Nu-mi trecuse prin minte
Că am putea să ne despărțim
Și-atunci îngerul
Să fie obligat să opteze
Sau poate unul dintre noi să renunțe.
Spune drept,
Nu-ți pare rău că mi l-ai lăsat
Numai mie?

RECORDO QUE UNA VEGADA EM VAIG PREGUNTAR

Recordo que una vegada em vaig preguntar
Si nosaltres teníem dos àngels de la guarda,
Perquè, com que sempre estàvem junts,
Hauria significat un malbaratament.
Amb un de sol n'hauríem tingut prou.
No m'havia passat pel cap
Que poguéssim separar-nos
I llavors l'àngel
S'hauria vist obligat a triar
O potser un de nosaltres a renunciar-hi.
Sigues sincer,
¿No et sap greu haver-me'l deixat
Només a mi?